

Διοικητική διαίρεση. Ο νομός Ηρακλείου χωριζόταν παλαιότερα σε επτά επαρχίες: Βιάννου (165 τ. χλμ.) στο νοτιοανατολικό άκρο, με πρωτεύουσα τον Πεύκο· Καινούριου (462 τ. χλμ.) στο νοτιοδυτικό τμήμα, με πρωτεύουσα τις Μοίρες· Μαλεβιζίου (378 τ. χλμ.) στο βορειοδυτικό άκρο, με πρωτεύουσα τον Άγιο Μύρωνα· Μονοφατοσίου (675 τ. χλμ.) στο νοτιοκεντρικό τμήμα, με πρωτεύουσα τον Πύργο· Πεδιάδας (620 τ. χλμ.) στο ανατολικό τμήμα, με πρωτεύουσα το Καστέλι· Πυργιωπίσσης (157 τ. χλμ.) στο νοτιοδυτικό άκρο, με πρωτεύουσα τους Βώρους· Τεμένους (184 τ. χλμ.) στο βορειοκεντρικό τμήμα, με πρωτεύουσα το Ηράκλειο. Ο νομός πλέον διαιρείται διοικητικά σε 26 δήμους: Ηρακλείου, Αγίας Βαρβάρας, Αρκαλοχωρίου, Αρχανών, Αστερουσίων, Βιάννου, Γαζου, Γοργολαίνη, Γόρτυνας, Γουβών, Επισκοπής, Ζαρού, Θραψανού, Καστελίου, Κόφινα, Κρουσώνα, Μαλίων, Μοιρών, Νέας Αλικαρνασσού, Νίκου Καζαντζάκη, Ρούβα, Τεμένους, Τετραχωρίου, Τυλίσου, Τυμπακίου και Χερσονήσου.

Στο έδαφος του νομού Ηρακλείου βρίσκονται λαμπρά κατάλοιπα του πολιτισμού και της ιστορίας της Κρήτης: Αγία Τριάδα, Γόρτυς, Κνωσός, Μάλια, Φαιστός κ.ά.